

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेकरीता (TSP) मागील आर्थिक वर्षातील प्रलंबित राज्य हिश्याचा निधी राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियानातील सन २०२२-२३ च्या अर्थसंकल्पिय तरतुदीतून आदिवासी उपयोजनेच्या राज्य हिश्याच्या २२१०F८६३ या लेखाशिर्षाखाली शिल्लक असलेल्या रु.९०२.२८ लक्ष इतक्या तरतुदीतून राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेच्या राज्य हिश्याच्या २२१०F९९९ या लेखाशिर्षामध्ये रु.२०६.९३ लक्ष इतका निधी पुनर्विनियोजनाद्वारे उपलब्ध करून देण्यास व वितरीत करण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: बियुडी-१३२१/प्र.क्र.१७/आरोग्य-७
१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल इमारत
नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००१.
दिनांक : ११ नोव्हेंबर, २०२२

वाचा :-

- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४.०४.२०२२.
- २) केंद्र शासनाचे वित्त मंत्रालयाचे कार्यालयीन ज्ञापन क्र.F.no.१ (१३)/PFMS/FCD/२०२०, दिनांक २३.०३.२०२२.
- ३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.३५ (भाग-१)/कोषाप्रशा-४, दिनांक १९.०७.२०२२.
- ४) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र.बियुडी-२०२२/प्र.क्र.०५/कार्यासन-६, दिनांक २१.१०.२०२२.
- ५) संचालक, वित्त व लेखा, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान यांचे क्र.राआसोम/एफएमजी/आयुष (TSP) प्रलंबित/१०६७४६-१०६७५३/२०२२-२३, दिनांक ०२.०८.२०२२ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनांकरीता सन २०१७-१८ व सन २०१९-२० या कालावधीत प्राप्त झालेल्या निधीपैकी सन २०२२-२३ च्या उपलब्ध अर्थसंकल्पिय तरतुदीतून केंद्र हिश्याच्या २२१०F९८९ या लेखाशिर्षाखाली रु.०.१३ लक्ष व राज्य हिश्याच्या २२१०F९९९ या लेखाशिर्षाखाली रु.१६५.६३ लक्ष असे एकूण रु.१६५.७६ लक्ष इतकी रक्कम राज्य

आयुष सोसायटीस दिनांक २०.०७.२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. त्यानुषंगाने सदरचे देयक कोषागारात सादर करण्यात आले असता वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.३ येथील परिपत्रकान्वये दिलेल्या निर्देशानुसार राज्य हिश्याचा उर्वरित निधी वितरीत झाल्यानंतर केंद्र शासनाकडून केंद्र हिश्याचा निधी वितरीत करण्यात येईल अशी अट आहे. सद्यस्थितीत राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेच्या राज्य हिश्याच्या २२१०F९९९ या लेखाशिर्षाखाली तरतूद शिल्लक नाही. राष्ट्रीय आयुष अभियानाच्या आदिवासी उपयोजनाकरीता २२१०F९९९ या लेखाशिर्षाखाली राज्य हिश्यासाठी अपुरी पडत असलेली तरतूद पुरवणी मागणीद्वारे पावसाळी अधिवेशनामध्ये उपलब्ध करून देण्याबाबत आदिवासी विकास विभागाला विनंती करण्यात आली होती. तथापि, २२१०F९९९ या राज्य हिश्याच्या लेखाशिर्षाखाली त्यावेळी तरतूद खर्च न झाल्याने पुरवणी मागणीचा प्रस्ताव अमान्य करण्यात आला. केंद्र शासनाने संदर्भ क्र.२ येथील जापनाद्वारे असे कळविले आहे की, राज्याना दिनांक ३१.०३.२०२२ पर्यंत वितरीत करण्यात आलेला निधी हा सन २०२२-२३ मधील पहिला हप्ता वितरीत होण्यापूर्वी राज्याचा संपूर्ण हिस्सा SNA खात्यात हस्तांतरित करावा अशा सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. केंद्र शासनाच्या सूचनेनुसार राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेसाठीच्या राज्य हिश्याच्या लेखाशिर्ष २२१०F९९९ या खाली प्रलंबित असलेला रु.२०६.९३ लक्ष इतकी तरतूद उपलब्ध करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेसाठी राज्य हिश्याच्या २२१०F८६३ या लेखाशिर्षाखाली उपलब्ध असलेल्या रु.९०२.२८ लक्ष इतक्या तरतूदीतून राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेसाठीच्या राज्य हिश्याच्या २२१०F९९९ या लेखाशिर्षामध्ये रु.२०६.९३ लक्ष इतकी रक्कम पुनर्विनियोजनाद्वारे उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेकरीता सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीतून राज्य हिश्याच्या २२१०F८६३ या लेखाशिर्षाखालील रु.९०२.२८ लक्ष इतक्या शिल्लक तरतूदीतून राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत आदिवासी उपयोजनेच्या राज्य हिश्याच्या २२१०F९९९ या लेखाशिर्षाखाली रु.२०६.९३ लक्ष इतका निधी पुनर्विनियोजनाद्वारे राज्य आयुष सोसायटीस वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

२. उपरोक्त अनुदानासाठी प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी याबाबतचे देयक कोषागारात सादर करून विहित केलेल्या बाबींवर खर्च करण्यासाठी सदर रक्कम आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आयुष अभियान, राज्य आयुष सोसायटी यांच्याकडे

सुपुर्द करावी. यासाठी सह संचालक (अ. व प्र.), आरोग्य सेवा, मुंबई यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. सदर प्रस्तावावरील खर्च खालीलप्रमाणे नमूद केलेल्या योजना निहाय ४०% राज्य हिश्यापोटी नमूद लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व तो सन २०२२-२३ साठी मंजूर करण्यात आलेल्या उपलब्ध तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

अ. क्र.	तपशिल	राज्य हिस्सा (रु.लाखात)		
		लेखाशिर्ष	अर्थसंकल्पिय तरतुद	वितरीत करावयाचा निधी
१	मागणी क्र.टी-५ २२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य; (०१), नागरी आरोग्य सेवा-विषम चिकित्सा, ७९६- जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१)(०६) राष्ट्रीय आयुष अभियान (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	२२१०९९९	३७२.५६	२०६.९३

४. वित्त विभागाच्या दिनांक ०४.०४.२०२२ च्या शासन परिपत्रका सोबत जोडलेल्या परिशिष्टातील अनु.क्र.९ मधील मुद्दा क्र.१ ते १० मधील अटी व शर्तीची पूर्तता केली असल्याचे कार्यक्रम प्रमुख / संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी शासनास कळविले असून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. त्यामुळे सदरहू प्रकरणी वित्त विभागाच्या दिनांक ०४.०४.२०२२ च्या शासन परिपत्रकाच्या परिशिष्टातील मुद्दा क्र. १ ते १० मधील अटींची पूर्तता झाली असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे. यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने राज्य आयुष सोसायटीच्या लेखापरिक्षणामध्ये कोणतेही गंभीर आक्षेप घेतलेले नाहीत. सदर प्रस्तावावरील वितरीत करण्यात येणारा निधी पुरवठादाराच्या खात्यात थेट जमा होणार आहे. सदर प्रस्तावात वस्तू खरेदी प्रस्ताव तसेच, भांडवली वस्तू खरेदीचा समावेश नाही. सदर कार्यक्रमांच्या संबंधित लेखाशिर्षाखाली एक वर्ष जूने संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही. शासनाच्या धोरणानुसार सदर प्रस्तावावरील निधी राज्य आयुष सोसायटीच्या स्वतंत्र बँक खात्यात जमा करून खर्च करण्यात येत असल्याचे त्याचप्रमाणे वित्त विभागाच्या दिनांक ०४.०४.२०२२ च्या शासन निर्णयातील संबंधित असलेल्या सर्व तरतुदीचे /अटी व शर्तीचे पालन करून त्यासंदर्भात आवश्यक ते प्रमाणपत्र सादर करणे अथवा आवश्यक त्या बाबी स्वतंत्रपणे प्रमाणित करणे राज्य आयुष सोसायटीस अथवा सदरहू निधी ज्या यंत्रणेमार्फत खर्च करण्यात येणार त्या कार्यक्रम प्रमुखास बंधनकारक राहील.

५. राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान या योजनेच्या राज्य हिश्याकरीता २२१०F८६३ या लेखाशिर्षाखाली चालू आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पित तरतूदीपेक्षा अधिकचा निधी उपलब्ध करून देता येणार नाही.
६. पुनर्विनियोजनाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी कोषागारातून थेट SNA खात्यावर वर्ग करण्यात यावा.
७. सदरील अनुदान सशर्त असून वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, क्र.२०१३/प्र.क्र.८५/२०१३/ अर्थसंकल्प-३, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ नुसार उपरोक्त निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र (UC) सादर केल्यानंतरच पुढील अनुदान वितरीत करण्यात येईल.
८. सदर प्रस्तावावरील खर्च शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ मधील तरतूदीनुसार आवश्यक तेथे करावयाच्या खरेदीबाबत प्रशासकीय मान्यता घेण्यात यावी.
९. सदर शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २४३/का-६, दिनांक २०.१०.२०२२ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.८६५/व्यय-१४, दिनांक १४.१०.२०२२ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.
१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२११०९१३०४२३१२१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र वि. कुडले)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
३. आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
४. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
५. अति. संचालक, कु.क. कार्यालय, पुणे

६. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, पुणे .
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
८. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. वित्त विभाग (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई.
- १०.नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.कार्यासन अर्थसंकल्प/लेखा, सार्वजनिक आरोग्य विभाग .
- १२.निवडनस्ती (आरोग्य -७) .